

GRUNDLÄGGANDE MOTORSÅGSSÄKERHET

SENAST REDIGERAD APRIL 24, 2020

Motorsågsarbetet innefattar många olika situationer och såväl enkla som mer komplexa moment. Motorsågen är ett mycket effektivt verktyg som emellertid kan vara farligt om det används på fel sätt. För att undvika olyckor och onödig påfrestning ska du använda rätt arbetsteknik, bästa möjliga skyddsutrustning och en modern motorsåg med fungerande säkerhetsdetaljer.

Gå en motorsågskurs för att vara på säkra sidan!

Det finns flera företag och organisationer som erbjuder kurser i motorsågsanvändning och -säkerhet. Ta reda på vilka regler som gäller i just ditt land.

Att öva på egen hand kan äventyra din säkerhet. Om du lär in fel teknik ökar risken för olyckor dramatiskt.

ÖVERSIKT

Grundregler för arbete med motorsåg

1

TUMGREPPET Håll båda såghandtagen i ett stadigt grepp. Tummarna och fingrarna måste omsluta handtagen helt. Det är mycket viktigt att hålla vänster tumme under det främre handtaget för att minska effekten av ett eventuellt kast.

2

NÄRKONTAKT Var inte rädd för sågen. Håll sågen nära kroppen så får du bättre balans och sågen känns lättare.

3

BALANS Stå med fötterna isär. Placera vänster fot något framför den högra för att uppnå bästa balans.

4

BÖJ PÅ KNÄNA Spara ryggen. Arbeta inte med krökt rygg utan böj i stället på knäna när du arbetar i låga ställningar.

5

FÖRFLYTTNING/TRANSPORT Kedjan får inte rotera när du förflyttar dig till ett annat ställe. Vid förflyttning i flera steg ska kedjebromsen aktiveras eller motorn stängas av. Under längre förflyttningar eller transport ska svärdsskyddet sättas på.

6

SÄKERHETSAVSTÅND Säkerställ att ingen befinner sig närmare än 3–5 meter ifrån dig när du arbetar med motorsåg. Vid trädfällning krävs ett större säkerhetsavstånd. (Dubbla trädlängden)

Undvik att arbeta ensam

Om ni är två eller fler som arbetar tillsammans kan ni hjälpa varandra om något skulle inträffa. Om du måste arbeta själv ska du alltid:

- tala om för någon var du kommer att befinna dig uppge din rutt och plats, t.ex. GPS-koordinater för en kontaktperson (utsedd person)
- ha en mobiltelefon eller kommunikationsradio samt regelbunden kontakt med någon minst var tredje timme
- ha ett transportfordon i skogen och parkera det så att du snabbt kan lämna området
- följa alla säkerhetsrutiner noggrant

Se upp för kast

Kastsektorn sitter på den övre delen av svärdsspetsen. Sågning med den här delen av svärdet innebär en allvarlig kastrisk om kedjan greppar tag virket och sågen kastas bakåt och uppåt av kraften hos den roterande kedjan.

- Ett kast kan vara mycket farligt och det är viktigt att vara på det klara med att ett kast kan inträffa under de flesta arbetsmoment om sågen inte hanteras aktsamt. Det är därför mycket viktigt att du både lär dig och tillämpar korrekta sågtekniker.
- Använd alltid en motorsåg med fungerande kedjebroms.
- Tummarna och fingrarna ska omsluta handtaget helt. Håll alltid vänster tumme under det främre handtaget när du sågar för att kunna fånga sågen vid ett eventuellt kast.

Kastrisk före fällning

Före fällning föreligger kastrisk vid kvistning samt när du röjer buskar och sly som är i vägen vid fällning. Såga med ”dragande” kedja (använd undersidan av svärdet) vid kvistning. Såga aldrig över axelhöjd.

Kastrisk vid fällning och kapning

Vid fällning och kapning kan det vara lämpligt att göra ett instick med svärdet i stammen. Kastrisk föreligger om du sågar slarvigt med svärdets kastområde riktat direkt mot stammen. Det går alltid att undvika de största kastriskerna genom att aldrig placera svärdsspetsen direkt mot träet. För att kunna göra ett instick måste man emellertid såga med svärdsspetsen. Om du använder den här tekniken måste du därför veta hur du ska gå till väga på ett korrekt och säkert sätt. [Läs mer om sågning med instick på chainsawacademy.husqvarna.com](https://chainsawacademy.husqvarna.com)

Kastrisk vid kvistning

Iakttag försiktighet vid kvistning. Svärdsspetsen kan träffa underliggande stockar, stubbar, dolda kvistar och stockändar, vilket kan orsaka kast. [Läs mer om kvistning på chainsawacademy.husqvarna.com](https://chainsawacademy.husqvarna.com)

ÖVERSIKT

Säkerhetskrav på motorsågen

För att uppnå en säker arbetssituation ska en modern motorsåg vara utrustad med de säkerhetsdetaljer som beskrivs nedan. Inspektera regelbundet säkerhetsdetaljerna på sågen och se alltid till att kedjan är vass och korrekt filad. Kontakta närmaste återförsäljare eller verkstad om säkerhetsdetaljerna inte fungerar som de ska.

Använd inte motorsågen om någon av säkerhetsdetaljerna nedan saknas eller inte fungerar.

1. Kastskydd och kedjebroms

Kedjebromsen är konstruerad för att aktiveras på två sätt – eller tre om sågen är utrustad med Husqvarna TrioBrake™.

A.
Om vänster handled tvingar kastskyddet framåt, löser kedjebromsen ut.

B.
Vid ett kast löses kedjebromsen ut av tröghetskrafterna som uppstår av kastet.

C.

Med TrioBrake™: Om höger handled lyfter bygeln på bakre handtaget, löser kedjebromsen ut.

2. Gasspärr

Gasspärren är konstruerad för att förhindra ofrivilligt gaspådrag. Gasreglaget fungerar bara när låset är intryckt, dvs. om du håller sågens bakre handtag i ett fast grepp medan du ökar gasen.

3. Kedjefångtapp

Kedjefångtappen är konstruerad för att fånga upp kedjan vid kedjebrott eller om kedjan hoppar av.

4. Högerhandsskydd

Skyddet för högerhanden är till för att skydda användarens hand vid kedjebrott eller om kedjan hoppar av.

5. Lättåtkomligt stoppreglage

Stoppreglaget ska vara placerat på en lättåtkomlig plats på sågen för att du snabbt ska kunna få stopp på motorn i en kritisk situation.

